

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, J.Tumo-Vaižganto g.4-1, LT-01108 Vilnius. Tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. info@ekgt.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614.

Regionų plėtros taryboms

2021-06-28 Nr. S-96

DĖL ETNINĖS KULTŪROS ĮTRAUKIMO Į REGIONINĖS PLĖTROS PLANUS

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba), kaip ekspertinė įvairių etninės kultūros sričių atstovus sujungianti institucija, remiantis Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymu padeda Seimui, Vyriausybei ir kitoms institucijoms spręsti strateginius etninės kultūros valstybinės globos ir politikos bei nematerialaus kultūros paveldo apsaugos klausimus. Taryba atkreipia regioninių plėtros tarybų dėmesį, kad iki šiol regionų plėtros planuose etninei kultūrai buvo skiriama per mažai dėmesio.

Pagal Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymą (toliau – SVĮ) 7 straipsnio 5 punktą regioninės plėtros planai rengiami atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (toliau – LR BP) nustatytas teritorijos naudojimo privalomas nuostatas. Lietuvos Respublikos Seimas 2020 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. XIII-3021 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano valstybės teritorijos erdvinio vystymo kryptių ir teritorijos naudojimo funkcinių prioritetų patvirtinimo“ patvirtino regioninės kultūros politikos tikslus ir priemones, kurie pateikti LR BP dalyje „Lietuvos regionai 2030“ konkretizuotuose sprendiniuose. Šio dokumento skyriuje „Kultūros paveldas“ etninei kultūrai skirta ypač daug dėmesio. Čia įvardyti visi penki Lietuvos etnografiniai regionai ir jų įveiklinimo prioritetai, tarp kurių patenka:

„283.1. Skatinant etno horizontalias partnerystes, puoselėti kiekvieno etnografinio regiono tapatybę.

283.2. Stiprinant etnografinių regionų kultūrinę tapatybę, prioritetas teikiamas bendrų planavimo dokumentų, didinančių regioninę nematerialaus paveldo sklaidą ir raišką bei įveiklinančių regionines kultūros paveldo vertybes, rengimui.

283.3. Integruoti etnografines tradicijas į kultūros, edukacines ir sklaidos programas.

283.4. Įveiklinti etno potencialą į kultūros kelių, turizmo ir rekreacinėje infrastruktūrą, didinti etno pažinimą regioniniame kontekste. <...>.

283.5. Siekiant nematerialaus paveldo ir kultūros paveldo integralumo ir didesnės sklaidos, numatoma įveiklinti esamų kultūros kelių ir kuriamų kultūros kelių infrastruktūrą, rengiant

šios infrastruktūros atskirus ar kompleksinius planavimo dokumentus. Prioritetas teikiamas planavimo dokumentų, apimančių visą LR BP sprendiniais apibrėžtą regioną, arealą ar etnografinį regioną, rengimui.

283.6. Įveikinti etnografinių kaimų ir regioninių dvarų kultūros paveldą etnokultūros sklaidai, šiam tikslui pasiekti kurti bendras įveiklinimo programas.

283.7. Didinant dvaro sodybų paveldo integralumą į Lietuvos agrarines struktūras ir rekreacines, turizmo infrastruktūras, numatoma kurti bendrus regioninius dvarų paveldo bei etnografinių regioninio paveldo kompleksinius planus, prioritetas teikiamas planavimo dokumentų rengimui, apimančių kuo didesnę įveiklinimo funkcijų kiekį.

283.8. Skatinti etnokultūrinį turizmą regionuose ir tarp jų, didinti nematerialaus paveldo pažinimą ir sklaidą, šiam tikslui pasiekti kurti horizontalias ir mišrias regionines partnerystes. <...>.

283.10. Skatinti regionus kaupti etnografinius eksponatus, steigti muziejus ir edukacinius centrus etnokultūrai palaikyti, išsaugoti ir puoselėti. Šiam tikslui pasiekti, naudoti vertikalias, horizontalias ir mišrias etnografinių regionų partnerystes. Neturint tokios galimybės, teikti autentiškus eksponatus Liaudies buities muziejui.

Pabrėžtina, kad šiame dokumente nurodant skirtingas partnerystes siekiant įveikinti kultūros paveldo išteklius, planuojama: „284.1. Integruoti kultūros paveldą į regioninio planavimo ir valdymo sistemas, apibrėžiant jo išsaugojimo, efektyvaus ir tvaraus naudojimo priemones visuose planavimo dokumentuose bei programose. <...>.“

Tuo remiantis Taryba skatina regionines plėtros tarybas į rengiamus naujus regioninės plėtros planus įtraukti priemones, skirtas etninės kultūros ir etnografinių regionų puoselėjimui. Taryba, turinti savo padalinius visuose Lietuvos etnografiniuose regionuose, yra pasiruošusi šiuo klausimu konsultuoti ir teikti siūlymus.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė